

TERMÍN: 06.10.2020

xx20553xx
Recenzia C
Martin Darmo
martin.darmo@mindop.sk
<i>Prosím nezasahujte do tejto tabuľky</i>

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Martin Darmo**NÁZOV MATERIÁLU: **Čo s bratislavským odpadom?**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo životného prostredia SR - Inštitút environmentálnej politiky**AUTORI/KY: **Stella Slučiaková;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Celý text	Odporúčam zjednodušiť formulácie a prehodnotiť množstvo údajov priamo v texte.	Text samotný obsahuje veľké množstvo údajov a robí text ťažšie a komplikovanejšie čitateľným.	Neakceptované. Materiál je skôr technickou analýzou, ktorá vyžaduje detailnejší a komplikovanejší popis výpočtov a predpokladov. Zhrnutie analýzy, ktoré

				jednoducho popisuje výsledky, je určené pre širokú verejnosť a tvorcov politik.
2	Časť 1.1, str. 9 a 1.5, str. 19	Odporúčam zvážiť dopracovanie materiálu o scenár „Reuse and recycle“ pre nakladanie s odpadom v Bratislave (a okolí).	Dokument/Analýza počíta len s dvoma scenármi, a to nulovým scenárom a výstavbou kotla. Chápem, že ide o zadanie, napriek tomu absentuje zhodnotenie policy nástroja resp. projektu, ktoré je v hierarchii odpadového hospodárstva postavené bližšie k reuse and recycle. Energetické zhodnotenie odpadov chápem ako „poslednú“ možnosť pred skládkovaním. Čiastočne je „úvod“ do takejto alternatívy uvedený v 3 a 4 odseku časti 1.5	Čiastočne akceptované. Časť 1.5 bola doplnená o kvantitatívne zhodnotenie tretej možnosti nakladania s komunálnym odpadom v Bratislave. Pre tento scenár však nebola vypracovaná finančná a ekonomická analýza v dôsledku nedostatku údajov a zdrojov. Posúdenie tretej možnosti z pohľadu CBA by vyžadovalo vypracovanie rozsiahlejšej analýzy.
3	Časť 1.1, str. 9	Odporúčam vysvetliť niektoré údaje v časti 1.1, napríklad vyšší priemerná odpad na obyvateľa v BA oproti iným krajským mestám, zdôvodnenie prečo bol pre porovnanie odpočítaný práve kovový odpad	Doplnenie vysvetlení.	Neakceptované. Vysvetlenie je uvedené v časti 1.1.

4	Časť 1.1, 2. odsek posledná veta, str. 9	Odporúčam doplniť vysvetlenie k vete: „ <i>Kedže mesto Bratislava väčšinu odpadu energeticky využije, dosahovanie vyššej miery triedenia za účelom nižších poplatkov za skládkovanie nie je potrebné.</i> “ Daná veta znamená, že v BA zlyháva ekonomická stimulácia triedenia smerom triedeniu separácií, prípadne aj k predchádzaniu vzniku odpadu?	Doplnenie argumentácie.	Akceptované. Doplnené vysvetlenie. Na Slovensku sú v súčasnosti zavedené zákonné poplatky iba za skládkovanie odpadov, pričom aj tie sú stále nízke a nedostatočne motivujúce. Zavedenie poplatkov za energetické využitie môže nastať až po výraznejšom znevýhodnený skládkovania.
5	Časť 3.3.8, posledná veta	Prosím o vysvetlenie tvrdenia v poslednej vete časti 3.3.8, str. 32	Veta hovorí, že „ <i>Náklady na dopravu pri nulovom scenári sú vyššie najmä z dôvodu prepravy časti odpadu v podobe tuhých alternatívnych palív do cementární vo väčšej vzdialenosti.</i> “. Vyššie v texte sa ale píše, že v scenári 1 sa bude vozit' odpad do cementární zo zahraničia. To môže predstavovať nárast prejdených km a teda aj nárast ceny za 1 t odpadu, v konečnom dôsledku teda môžu byť celkové náklady na dopravu v scenári 1 vyššie (doprava do spaľovni BA + okolie) + doprava do cementární (zahraničie).	Odpad v podobe tuhého alternatívneho paliva, ktorý by sa vozil zo zahraničia v prípade nulového scenára, budú dovážať zahraniční výrobcovia. Z pohľadu Slovenska tak nevznikajú dodatočné náklady na dopravu.
6	Časť 3.4, str. 32	Prosím o vysvetlenie vety „ <i>Na druhej strane úspora zabránených externalít je</i>	Uvedená veta má jasný (negatívny) environmentálny message, čo sa táka	Neakceptované. Vysvetlenie je detailne

		<i>záporná, čo znamená, že projekt spôsobí vyššie náklady na externality než nulový scenár.</i> “ a prípadné dopracovanie.	najmä emisií. Preto je považujem za potrebné detailne a citlivo vysvetliť.	popísané v časti 3.3 ako aj na začiatku časti 3. Časť 3.4 predstavuje už iba zhrnutie jednotlivých výsledkov ekonomickej analýzy.
7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Materiál odporúčam po dopracovaní pripomienok na schválenie. Oceňujem spoluprácu IEP a mesta Bratislava. Do budúcnosti odporúčam do analýz zahrnúť všetky možné (policy) scenáre a nástroje v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.